

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 czerwca 2013 r. (...) S.A.

z siedzibą w W. V. (...) wystąpiła o zasądzenie od Z. P. kwoty 997,76 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że ubezpieczony w powodowym Towarzystwie pozwany zbiegł z miejsca kolizji, która spowodowała co uzasadnia wystąpienie z roszczeniem regresowym w zakresie wypłaconego poszkodowanej odszkodowania za uszkodzenie pojazdu N. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

Pozwany nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie kwestionując zarówno fakt zbiegnięcia z miejsca kolizji jak i zakres uszkodzeń pojazdu poszkodowanej i wysokość wypłaconego odszkodowania.

Skarżonym wyrokiem z dnia 16 września 2014 r. wydanym w sprawie III C 740/13 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo i zasądził od (...) S.A. z siedzibą w W. V. (...) na rzecz Z. P. kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Pozwany Z. P. miał zawartą z pozwanym umowę ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wynikłe z ich ruchu dotyczącą pojazdu marki N. (...). W dniu 24 lipca 2012 r. na ul. (...) w Ł. pozwany, cofając autem, uderzył w samochód N. (...). W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego powód wypłacił na rzecz poszkodowanej 997,76 zł.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawą dochodzonego roszczenia jest przepis art. 43 ust. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Sąd Rejonowy wskazał, iż powód nie wykazał wysokości odszkodowania wypłaconego na rzecz poszkodowanego. Zarówno bowiem w treści sprzeciwu jak i na rozprawie pozwany kwestionował okoliczności faktyczne wskazane w dokumentach prywatnych pochodzących od powoda (tak należy kwalifikować akta szkody), a w szczególności wysokość wypłaconego odszkodowania. W tej sytuacji powód winien był, w ocenie Sądu I instancji, zgłosić wnioski dowodowe zmierzające do wykazania, że wypłacona na rzecz poszkodowanego kwota kompensowała poniesioną przez niego szkodę. Powód reprezentowany przez fachowego pełnomocnika nie zgłosił natomiast żadnego wniosku dowodowego w tym zakresie. Jedyne wnioski dowodowe, jakie pochodziły od stron, dotyczyły oceny, czy w realiach sprawy można mówić o „zbiegnięciu” z miejsca zdarzenia czy też nie. Ich przeprowadzenie – przy braku wniosków dowodowych dotyczących pierwszej przesłanki odpowiedzialności – prowadziłoby, w ocenie Sądu I instancji, jedynie do zwłoki w toczącym się postępowaniu i z tego względu, na podstawie art. 217 k.p.c., zostały one przez Sąd Rejonowy oddalone.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka i na podstawie art. 367 § 1 k.p.c. zaskarżyła wyrok w całości. Skarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie:

1. przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 217 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie zgłoszonego wniosku dowodowego i nie przeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność ustalenia przyczyn, przebiegu i sprawcy zdarzenia, a także wysokości naprawy pojazdu marki N. nr rej. (...), powstałych na skutek zdarzenia z 24 lipca 2012 r. w sytuacji, w której przedmiotem tego dowodu miały być fakty

mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie i z których powódka wywodziła skutki prawne, a które wymagały wiadomości specjalnych;

2. przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie zgłoszonych wniosków dowodowych i nie przeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z zeznań zgłoszonych świadków, w sytuacji, w której przedmiotem tego dowodu miały być fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie i z których powódka wywodziła skutki prawne;

3. przepisów prawa procesowego mających istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie rozważenia w sposób wszechstronny całości zaoferowanego przez powoda materiału dowodowego oraz dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, tj. pominięcie przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, a także dowodu z zeznań świadków, w sytuacji, gdy przeprowadzenie wskazanych dowodów było konieczne w celu wykazania faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, a następnie stwierdzenie przez Sąd I instancji, iż powód nie wykazał się inicjatywą dowodową, co skutkowało uznaniem, iż powód nie udowodnił wysokości roszczenia;

4. przepisów prawa procesowego mających istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 232 k.p.c. poprzez stwierdzenie, że powódka nie wykazała dowodów mających na celu ustalenie zakresu uszkodzeń i wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu marki N. nr rej. (...), powstałych w wyniku zdarzenia z 24 lipca 2012 r., a tym samym nie udowodniła żądanego roszczenia.

Wskazując na powyższe, powódka wniosła o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 997,76 zł z ustawowymi odsetkami od 6 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych. W razie nieuwzględnienia tego wniosku powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach instancji odwoławczej.

W odpowiedzi na apelację pozwany Z. P. wniósł o oddalenie apelacji jako bezzasadnej i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania w obu instancjach [odpowiedź na apelację – k. 139].

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja była uzasadniona, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew wyjątkowo zdawkowemu uzasadnieniu zaskarżonego wyroku powódka zgłosiła w pozwie szereg wniosków dowodowych, w tym wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność przebiegu zdarzenia i zachowania pozwanego po kolizji, ale również na okoliczność zakresu uszkodzeń pojazdu poszkodowanej. Nadto pozew zawiera wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i techniki samochodowej na okoliczność ustalenia nie tylko przyczyn i przebiegu zdarzenia drogowego, ale także wysokości kosztów naprawy pojazdu marki N. o numerze rejestracyjnym (...).

Na terminie rozprawy w dniu 3 września 2014 r. Sąd I instancji oddalił zgłoszone w sprawie wnioski dowodowe przy czym motywy tej decyzji procesowej w istocie nie znalazły odbicia w uzasadnieniu skarżonego wyroku. Uzasadnienie jest w swej treści sprzeczne z rzeczywistością zawartością pozwu, w szczególności co do zgłoszonych wniosków dowodowych, których Sąd I instancji zdaje się nie zauważać, a jednocześnie wszystkie wnioski dowodowe zostały oddalone.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutów pominięcia przez Sąd Rejonowy wnioskowanych w pozwie dowodów w postaci zeznań świadków L. K. oraz dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność ustalenia przyczyn, przebiegu i sprawy zdarzenia, a także wysokości kosztów naprawy pojazdu marki N. nr rej. (...), powstałych na skutek zdarzenia z 24 lipca 2012 r..

Zarzuty te były zasadne, gdyż pozwany zakwestionował zakres szkód w pojeździe marki N. nr rej. (...) powstałych na skutek zdarzenia z dnia 24 lipca 2012 r., a zatem zaktualizowała się potrzeba dowiedzenia wskazanych we wnioskach dowodowych okoliczności. Świadek L. K. miała zeznawać właśnie na okoliczność zakresu uszkodzeń powstałych w przedmiotowym pojeździe i konieczności skorzystania z pojazdu zastępczego, a zatem okoliczności istotne dla oceny zasadności wypłaconej jej kwoty co do wysokości. Wysokość należnego odszkodowania wymagała przy tym wiedzy specjalnej, a zatem dowodu z opinii biegłego, co słusznie zauważył Sąd I instancji. Pomimo oddalenia również tego wniosku dowodowego powódki Sąd wskazał przy tym, że konieczny dla rozpoznania sprawy wniosek o dowód z opinii biegłego nigdy nie został zgłoszony, co budzi zdumienie w kontekście jednoznacznej treści pozwu.

Sąd I instancji nieprawidłowo oddalił także wniosek dowodowy z zeznań świadków P. M. i świadka wskazanego w notatce urzędowej Komendy Miejskiej Policji w Ł. Wydział Ruchu Drogowego (po uprzednim wezwaniu K. do wskazania danych świadka), co skutkowało naruszeniem przepisów art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.. Pozwany kwestionował bowiem fakt, iż zbiegł z miejsca zdarzenia, a zgłoszeni świadkowie mieli zeznawać na okoliczność przebiegu kolizji oraz zakresu uszkodzeń pojazdu poszkodowanej. Fakt zbiegnięcia sprawcy z miejsca zdarzenia warunkował natomiast roszczenie regresowe powoda względem sprawcy, a zakres uszkodzeń N. M. należną wysokość odszkodowania.

Zasadny był zatem zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy zarówno przepisu art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i w zw. z art. 278 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c., jak i w konsekwencji przepisu art. 232 k.p.c.. Sąd Rejonowy uznał bowiem, iż powódka nie udowodniła wysokości należnego odszkodowania z uwagi na brak stosownych wniosków dowodowych. W istocie wynikało to jedynie z oddalenia wniosków dowodowych C. zmierzających do ustalenia wszelkich istotnych dla sprawy okoliczności.

Ostatecznie zasadny był również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c..

Sąd Rejonowy nie tylko nie zebrał właściwie materiału dowodowego, ale również w ogóle nie rozważył materiału dowodowego zebranego w sprawie, nie mówiąc o jego wszechstronnym rozważeniu, co bezzasadnie skutkowało oddaleniem powództwa. Z pozwu i załączonych do niego dokumentów wynika między innymi, że część wypłaconego odszkodowania obejmowała koszt wynajęcia samochodu zastępczego przez poszkodowaną. Sąd nie poczynił w tym zakresie żadnych ustaleń pomimo załączenia do pozwu wydruków z akt szkodowych obejmujących umowę najmu pojazdu zastępczego nazwaną użyczeniem oraz fakturę wskazującą poniesione koszty wynajmu. Sąd Rejonowy wskazał jedynie, że są to dokumenty prywatne, zapominając, że nie każda okoliczność wymaga wykazania innym dokumentem niż zgromadzone w aktach szkodowych, a dokument prywatny jest jednym z przewidzianych procedurą cywilną dowodów wymagającym rozważenia i wszechstronnej oceny jego przydatności dla poczynienia ustaleń faktycznych.

Na marginesie należy wskazać, iż Sąd Rejonowy oddalił powództwo z tym uzasadnieniem, iż pozwany nie wykazał wysokości odszkodowania wypłaconego na rzecz poszkodowanego. Jednocześnie w ustaleniach faktycznych wskazał, że w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego powód wypłacił na rzecz poszkodowanego 997,76 zł, co stoi w sprzeczności z rozważaniami prawnymi. Należy tu wskazać, iż czym innym jest kwestia wysokości faktycznie wypłaconego odszkodowania (co nie było kwestionowane przez stronę pozwaną), a czym innym kwestia wysokości należnego poszkodowanemu odszkodowania w związku z faktycznym zakresem uszkodzeń pojazdu, które to kwestie zostałyby wyjaśnione, gdyby Sąd I instancji przeprowadził dowody wnioskowane w pozwie i sprzeciwił od nakazu zapłaty.

W konsekwencji Sad I Instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a jej rozpoznanie wymagało by przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, co skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien zatem przeprowadzić w całości postępowanie dowodowe pozwalające na ustalenie okoliczności powstania szkody, a w szczególności, czy pozwany zbiegł z miejsca zdarzenia, a także zakresu szkód

w pojeździe i w konsekwencji wysokości należnego poszkodowanej odszkodowania.

Wobec powyższego, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi również orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.